

REDACTIA:
și
ADMINISTRAȚIA:
Batthyányi utca Nr. 2

Articole și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concurse, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimit administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI
PENTRU

AUSTRO-UNGARIA:
Pe un an: 10 cor.
Pe 1/2 an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI
STRĂINĂȚATE:

Pe un an 14 franci.
Pe 1/2 an 7 franci

Telefon pentru oraș
comitat Nr. 266.

Cum să fie organizarea preoției?

Natura începe a zăvori tot mai mult drumurile pribegilor, iar gândurile omului lucrător cu mintea, se adună împrejurul căminului său de lucru. Ne aflăm adevărat, în sezonul de muncă al păturei intelectualilor. Preotul încă fiind un astfel de lucrător, pe lângă alte ocupațiuni zilnice, are răgaz să se ocupe și cu meditațiunea asupra multelor afaceri ale artei sale: păstorirea sufletelor.

Iată, așa am ajuns și eu, de astădată, să mă cuget asupra unicului mijloc, care-i poate servi preotului de sfătuitor și luminător în greaua sa chemare, care este: adunarea în conferințe.

Am cetit, că în districtul Orăzii-mari s'au reactivat conferințele pastorale, după un program cuminte stabilit, ceva nou în Metropolia noastră. În arhidieceză, se vorbește că, acum se rânduesc conferințele preoțești după tracte. În celelalte două dieceze, încă se țin conferințe tractuale, dar nu pretutindenea și nu în modul cum cer trebuințele timpului. Această împrejurare denotă, că suntem în formațiune, nu am ajuns încă în poziția de a sistematiza unica școală practică pentru educarea reciprocă a clerului.

Trebuie să constatăm, că ținerea conferințelor preoțești, în felul cum s'a uzat până acum, și rezultatele sporadice din unele tracte protopopești, nu pot satisface masa preoției din întreaga metropolie, - cu atât mai vârtos, că lipsește unitatea de acțiune, care să urmărească sistematic și intenziv, ajungerea uneia și celeiași ținte.

Și ce vedem? Nemulțămirea preoției cu starea latentă, în carea se află, e tot mai intensă. O bună parte pretinde dreptul de organizare în reuniune, ca să-și vază de trebile sale și să-și vindece ranele de cari suferă. Adevărat, că doleanțele celor mai mulți, cari reclamă înființarea reuniunii, se refer exclusiv la ameliorarea stării materiale, și numai disparent de puțin am auzit accentându-se partea cea mai ponderantă — după mine — educarea și instruirea

clerului pe calea asocierii, care e sufletul chestiunii. Evident însă că, există o lacună în viața preoției, care trebuie delăturată.

E doară fapt constat, că față de trecut agendele oficioase și extraoficioase ale preotului, azi s'au sporit radical, și ca să poată stă la înălțimea chemării, are lipsă de consultare înțeleaptă, de lumină tot mai multă și de îndemnuri stăruitoare. Dar se mai știe, că sunt între preoți de ceice dispun de un capital mai mare intelectual și au nobila ambițiune să și-l aducă la valoare. Cei mai mulți însă se învârtesc într'un orizont strâmt de vederi asupra lucrurilor de natură pastorală; făclia, care le luminează cărările e de opaiț, și în fața problemelor vieții stau neorientați; iar aceste neajunsuri se întemeiază pe împrejurarea, că nu au ocaziune a se adânci în meditațiune și a discuta împreună asupra lucrurilor. Urmează din acestea, că clerului nostru trebuie să i-se dea ocaziune a-și face selecțiunea, dictată de împrejurări, precum o cere interesul bisericeii, ceea ce se poate ajunge numai prin întruniri.

✓ Dar ce fel de întruniri?

Onorații cetitori vor aștepta poate, ca eu să aderez la organizarea preoției în reuniune. Din capul locului declar însă, că nu pot fi aderentul unei astfel de organizări. Și nu pentru că doară nu ar fi bună, ci din simplul motiv, că nu se poate susține; căci odată înființată, de bună seamă și-ar da de mal. Aceasta voi să o și dovedesc.

Acum câțiva ani, trei preoți fruntași ai diecezei noastre, începuseră a face propagandă pentru organizarea preoției în reuniune. Unul eră profesor seminarial, doi dintre ei s'au promovat mai târziu la demnitatea de protoprezbiter, și dintre toți numai unul din acești din urmă trăește. Destul, că dânsii s'au fost adresat și subscrisului, ca în conferința tractului Timișorii, să le sprijinesc apelul. Chestia s'a pus, din partea actualului părinte protopop, la ordinea zilei, și s'a deschis discuțiunea asupra ei: pro și contra. Iar rezultatul? Un coleg cu judecată calmă și înțelept la cuvânt, care e încă în viață, și îi doresc să fie și sănătos, combăt

ideia în acest sens: Bine. Dacă ne constituim în reuniune, trebuie să luăm parte și la adunări. Și precum se știe, ținându-se ele în localități, cari nu pot fi aproape de toți preoții, în absența noastră pe mai multe zile de acasă, cine ne cuminecă bolnavii și ne îngroapă morții? Iar alții mai făceau observări de tot aspre în alte privințe. Și după motivări ca acestea, se înțelege dela sine, că discuția nu s'a putut încheia decât cu perholescarea ideii, de notorietate pentru prezent, că tocmai în conferința acelor preoți, din sinul cărora s'a pornit acum o nouă mișcare.

Evident dară, că în statul preoțesc domnesc alte împrejurări, cari nu îngăduie a-l pune în comparare cu statul oamenilor din alte branșe, cari se constituie în reuniuni. Membrii reuniunii preoțești nu sunt în poziția de a lua parte la adunări, precum cere interesul lor.

Și încă mai este o împrejurare, care nu favorizează ființarea reuniunii preoțești. Pe protoprezbiteri nu i-ar putea obliga statutele a fi membri activi, cel mult pot fi pasivi. Și de regulă se întâmplă, că preoții cei mai destoinici și însufleșiți, cari stau azi în fruntea conducerii, mâne se promovează la demnitatea de protoprezbiter, prin ce legăturile cu reuniunea se frâng de bunăseamă, și nu odată se poate întâmpla, ca să nu se afle alții, cari să le umple locul.

Altfel, reuniunea preoțească nici nu poate fi o instituțiune perfectă, când din sinul ei lipsește floarea preoțimei, pentru că între protoprezbiteri sunt cei mai luminați preoți, iar prin statute nu s'ar putea exercia presiune asupra lor, ca să-i oblige de membri activi.

În conzecință, tocmai pentru că adunările preoțești ținesc la luminarea și cultivarea clerului, trebuiesc acvitate elementele cele mai luminate, pentru a lua parte activă. Aceasta însă se poate numai pe o singură cale: *prin conferințele impuse de lege și anumite sistematizate în cadrele unui regulament, votat din partea autorității supreme bisericesti, pentru întreaga Metropolia. Regulamentul să cuprindă toate dispozițiunile, cari urmăresc prosperarea bisericii, cultivarea clerului și ameliorarea sorții lui. Să recere acest regulament pentru întreaga Metropolia, căci precum biserica lui Hristos este una, astfel, una să fie și acțiunea membrilor ei. Ținerea conferințelor să fie obligatoare, pe termene fixe, întocmai ca ținerea sinoadelor și cu agende detaliate.*

De încheiere trebuie să observ, că și în privința aceasta, biserica soră din România ne-a întrecut. Acolo s'a votat în anul trecut (1910) de Consistorul superior bisericesc și de sf. Sinod, regulamentul pentru conferințele pastorale ale preoților și diaconilor din întreaga țară. Conferințele sistematizate prin acel regulament, urmăresc aceleași scopuri, cari le urmărim și noi și sunt

de 2 feluri: pe județe și pe cercuri. Cele pe județe se țin odată pe an, iar pe cercuri cel puțin de 2 ori pe an. La acestea iau parte toți preoții cercului; la cele pe județe fiind în 2 serii — în conziderarea depărtării locului și ca funcțiunile preoțești din parohii să nu sufere — iau parte câte jumătate din preoți la o serie. Atât protoiereii, ca prezidenți, cât și preoții au rol foarte activ, și în sensul regulamentului sunt datori a observa ținută deamă și cuviincioasă. Regulamentul s'a publicat în »Bis. ort. rom«.

O asemenea organizare se potrivește și cu interesele bisericii și preoțimei noastre. Și cred că a sosit plinirea vremii, ca să o dobândim.

Nicolae Crișmaru.

Centenarul seminarului din Sibiu.

Dăm după „Telegraful Român“ decursul serbării jubilară din Sibiu.

A fost modestă, cum se spune în numărul trecut al ziarului acestuia, dar pentru aceea foarte frumoasă, serbarea jubilară, organizată din partea corpului profesoral dela seminarul „Andreian“ în cursul zilei de astăzi, din prilejul împlinirii primului centenar dela înființarea seminarului sibiian.

Pentru a participa la serbare au sosit încă în ziua premergătoare la Sibiu mulți preoți și mulți învățători, al căror număr s'a înmulțit apoi astăzi, cu cei din apropieri mai mici. Au participat la serbare mulți protoprezbiteri și aproape întregul public românesc din Sibiu. A făcut bună impresie participarea la această serbare confesională a bisericii gr. cat. române, reprezentată prin domnul protopop din loc Nicolae Togan și domnul protopop onorar Arseniu Bunea.

Serbarea a decurs, conform programului publicat în numărul trecut, după cum urmează:

Dimineața, la orele 9 s'a celebrat sfânta liturgie în catedrala din Sibiu, prin I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Metianu, asistat de Preacuvioșii Lor, Arhimandritul dr. Ilarion Pușcariu, vicariu arhiepiscopesc, și dr. Eusebiu R. Roșca, Protosințel, director seminarial, de protoprezbiterii Mateiu Voileanu, Lazar Triteanu, Galacteon Șagău, și dr. Ioan Stroiș, apoi de diaconii Demetriu Câmpeanu și dr. Vasile Stan.

După sfânta liturgie, încheiată cu rugăciunea de mulțămire, s'a oficiat parastas, pentru Arhieriei și profesorii repotați. Sub decursul liturgiei a cântat corul mixt, condus de domnul profesor T. Popovici, iar la parastas corul seminarial.

La orele 11 și un sfert oficiul divin din catedrală a fost terminat.

La orele 11 și jumătate s'a început apoi matineul, în sala festivă a muzeului „Asociațiunii“, care eră îndesată de lume, domni, doamne, elevi și eleve.

I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul nostru Ioan Metianu, la intrarea în sală a fost primit cu aclamări sgomotoase. Eră însoțit de P. C. Sa, Arhimandritul dr. Ilarion Pușcariu, și de alți domni asesori consistoriali.

După sosirea Escelenței Sale, a Domnului Mitropolit, Preacuvioșia Sa, Protosințelul dr. Eusebiu R. Roșca, rostește remarcabilul discurs de deschidere ce urmează:

Esceleția Voastră!

*Inalt Preasfințite Dle Arhiepiscop și Mitropolit!
Onorat public!*

Călătorul se oprește din când în când pentru puțin repaus, și făcându-și seamă cu neajunsurile întimpinate, pe baza experiențelor, își statorțește un plan și mai bun pentru calea ce o are a o precurge spre a ajunge la ținta și idealul ce urmărește.

După suferinți și greutăți fără sfârșit, ce veacuri dearându-l am îndurat, pentru realizarea idealelor noastre culturale-naționale, iată-ne ajunși la momente de popas, ca făcându-ne seamă cu peripețiile și neajunsurile întimpinate în trecut, cu mulțumire sufletească să putem constata succesele realizate, — și noauă, generațiunii de astăzi, și celor viitoare este rezervat, ca pe diferite terene, din ce în ce tot mai mult, să avem parte de astfel de momente de elevare sufletească.

De astădată suntem ajunși la un punct culminant din existența institutului teologic-pedagogic, care a fost și este cea mai însemnată instituțiune culturală a bisericii noastre strămoșești din arhidieceză, implinindu-se 100 de ani dela înființarea lui.

Greutățile împreunate cu înființarea lui; fazele de organizare și dezvoltare, astăzi sunt făcute evidente în mod amănunțit, și când îl vedem trecut biruitor peste un veac, solid și bine încheșat, cu forțe puternice de rezistență pentru alte veacuri înainte, nici că voiu atinge peripețiile trecutului.

Fapt este, că soarta bisericii noastre din arhidieceză a fost strâns legată de puterea de viață a acestui institut, pentru aceea vedem, că marele regenerat al bisericii noastre ortodoxe române, în veci neuitatul arhiepiscop-mitropolit Andreiu, cu tărie și încordare a muncit, ca acestui institut să-i dea o dezvoltare solidă și viguroasă, convins fiind, că tăria temeliei noastre culturale naționale au să o formeze apostolii neamului: preoții și învățătorii în măsura, în care pot fi provăzuți cu hrană sufletească la sinul cald și dădător de viață al bisericii, și de această convingere au fost conduși și fericiții lui urmași din trecut, precum este condus și prea vrednicul său urmaș de astăzi.

Miile de făclii aprinse cu lumina cunoștinței în acest focalar, au împrăștiat întunerecul ce ca o ceață grea s'a pus pe ochii sufletului credincioșilor bisericii noastre, și rând pe rând și colțurile cele mai întunecate și-au primit lumina binefăcătoare: pentru deșteptarea conștiinței de demnitate, pentru dezvoltarea puterii de rezistență și pentru câștigarea de încredere în un viitor mai bun.

Ba voiu susține fără hesitare, că acestui institut este a se datori în cea mai mare parte progresul cultural al fiilor bisericii noastre din arhidieceză, pentru că în efectul lucrărilor sale este a se căuta izvorul celor mai multe instituțiuni culturale, deoarece întocmai ca o mamă bună, s'a lipsit pe sine și a dat hrană îmbelsugată unde numai s'a simțit trebuința, bucurându-se de prosperarea celor adăpostiți cu iubirea sa.

Pentru că mă întreb, că sutele de școli, bisericile solide, nu arareori pompoase, menite a susține tăria credinței în legea strămoșească, astăzi, cele multe fonduri cu scopuri culturale și de binefacere, oare nu sunt a se datori în cea mai mare parte inițiativei și sprijinului cu capitalul intelectual și material al preoților și învățătorilor eșiți din acest institut?

Astăzi este dată posibilitatea a privi în oglinda fidelă a trecutului acestui institut, și față de orice perihorescări tendențioase se poate constata, că tot ce

a avut arhidieceza mai bun ca intelect, în cea mai mare parte în cadrul acestui institut și-a dezvoltat forțele și a îndeplinit muncă stăruitoare și plină de abnegațiune, cu înrăurirea cea mai binefăcătoare, inspirându-se de devotațiune către neam și biserică, și însuflețindu-se de nobilul impuls, că lucră în ogrorul deștelenit de marele Andreiu, al cărui falnic nume îl poartă acest institut.

Stăpâniți de convingerea, că mari și bune servicii a prestat bisericii și neamului acest institut în decurs de un veac; cu recunoștință amintindu-ne memoria vrednicilor noștri înaintași; avându-i de pildă în devotațiune și abnegațiune, cum este a se lucra dezinteresat pentru binele obșteșc: muncitorii de astăzi din acest focalar, corpul profesoral, s'a văzut îndemnat, ca și în această formă să dea expresiune însemnatății momentului, când trecem pragul în *veacul al doilea*, ca mulțămirea noastră sufletească la împlinirea primului centenar cu mândrie să fie transpusă urmașilor și să le dăm pildă de nobilă emulare.

Mulțămiiți în sufletele noastre, profesori și elevi, pentru atențiunea de care ne-ați învrednicit prin participarea număroasă la această serbare, și în deosebi mulțămind Esceleției Voastre I. P. S. D. Arhiepiscop și Mitropolit, că ne-ați învrednicit și de astădată de părinteasca binevoitoare atențiune, — festivitatea jubilară, arangiată de corpul profesoral la împlinirea primului centenar dela înființarea institutului, o declar de deschisă.

Discursul a fost viu aplaudat, iar oratorul felicitat din toate părțile.

A urmat *imnul festiv*, compus de domnul I. Teulescu, protopresbiter, muzică de profesorul T. Popovici, care a fost cântat de un cor puternic, compus din actualii și din foștii elevi ai seminarului „Andreian”.

Imnul îl publicăm la foiță, dăm deci posibilitatea cetitorilor noștri de a-l cunoaște în întregime, iar despre muzică putem să spunem, că e foarte succesă, iar esecutarea din partea corului a fost impunătoare.

După aplausele meritate, aduse corului, autorului și compositorului, domnul profesor dr. A. Crăciunescu a cetit o interesantă conferență despre însemnătatea culturală a seminarului „Andreian”, pe care credem a o putea publica în întregime.

Încheierea s'a făcut cu „*Mănăstirea Putna*”, legendă de D. Bolintineanu, muzica de I. Vorobchievici, cântată de corul seminarial, condus de dl profesor T. Popovici, cu o precisiune admirabilă. Atât în cântarea aceasta cât și în imnul festiv am admirat de nou vocea frumoasă a dlui Oct. Mureșianu, ca solist.

După potolirea aplauselor, cu cari a fost acoperită cântarea din urmă, a luat cuvântul I. P. S. Sa, Arhiepiscopul și Mitropolitul Ioan Meșianu, și a adresat câteva cuvinte frumoase părintești tinerimei din seminar. I-a spus, că se simte nespuse de fericit, că a fost învrednicit să ajungă și aceasta serbare, atât de rară, care nu e alta decât un tribut de recunoștință față de aceia, cari au întemeiat seminarul din Sibiu. Le spune elevilor, că între multele însușiri bune ale omului, sădite în el din partea Dumnezeuirii, este și simțul de grațitudine, de recunoștință, de mulțămire față de binefăcători.

Oamenii venerază în multe chipuri memoria binefăcătorilor lor: prin parastase, prin monumente, prin fonduri și fundațiuni. Serbarea de astăzi încă nu e alta decât, act de recunoștință, de grațitudine față de ceice au întemeiat seminarul, ajuns să îplinească primul centenar dela înființare. Seminarul acesta a dat poporului și bisericii mii de preoți și învățători,

sute de protopresbiteri, și a dat și Arhieriei, dintre cari unul e și I. P. S. Sa (Aplause îndelungate). Serbând însă centenarul dela înființarea seminarului, nu săvârșim, ori nu avem să săvârșim numai un act de recunoștință față de ceice l-au înființat, ci avem să tragem și învățături din viața lor, din munca lor. Prima învățatură ce trebuie să o scoatem e, că cu cât e cineva mai recunoscător față de binefăcătorii sei, cu atât mai mulți binefăcători are, și din contră, cu cât e cineva mai nerecunoscător, cu atât mai puțini binefăcători are. A doua învățatură e, că toate sunt trecătoare în lumea aceasta: glorie, mărire, avere, frumsețe, numai fapta bună rămâne pentru totdeauna. Să fim deci cu recunoștință față de binefăcătorii nostri și se ne obișnuim a face fapte bune, pentru că nime nu are ocașiune mai bună pentru a le face, decât învățatorul. Să nu se plângă nime, că vremite sunt grele, pețruică mai grele au fost ele în trecut, și estreme de grele pe la începutul creștinismului, când nu erau decât trei mii de creștini, pe cari li persecutau sute de mii de păgâni, dar s'au prăpădit păgânii, și au rămas creștinii, cari au cucerit lumea. Indeamnă deci tinerimea la muncă neîntreruptă, care va învinge toate greutățile, apoi dă binecuvântare arhierotească elevului și publicului, care isbucnește în sgomotoase aclamări.

La ora mai un sfert serbarea a fost terminată.

A urmat masa comună, în restaurantul *Brote*, la care au participat cam 100 persoane.

Imn

la centenarul Seminarului „Andreian“.

Pioasă, profundă ca psalmul credinții

Ce tu o-ai păzit,

Cântare 'ntreiești azi ție-ți aducem

Lăcaș preacinstit.

E darul din durul, ce tu ni l-ai dat

Mărețul meos,

Ce azi ți-l aduce primos, tot poporul

Cel dreptcredincios...

Să te bucuri unuia

Ție se cuvine,

Azi când: aliluia.

Cântăm jur de tine.

Mărire ta vrednică

Cânte-o toată strana,

Răsună puternică

Cântarea: osana!

Osana, lăcaș preasfânt,

Oșamin de lumină,

Primește al nostru cânt

Din inimă plină...

Prin valuri și neguri, tu far de lumină

Ai fost ne'ncetat,

Cărarea cea dreaptă a legii străbune

Tu o-ai luminat...

Și neamului preoți: cărmăcii isteti

Și-ai legii străgeri,

Și dascăli strădalnici, ai slovei cuminte

Cinstiți pioneri.

Un secol dearândul, ca raze din soare,

Tu singur i-ai dat...

Pe totu din potirul credinții și-al limbii

I-ai cuminecat...

Tu nu ai portaturi mărete, pompoase

Și turle înalte,

Dar duhul mai sfânt și mai mare e 'n tine

Ca 'n oricare alte.

De-aceea spre Domnul genunchii smeriți

Azi totu ți plecăm

Și rugă pioasă din suflet pornită

Lui ți înălțăm:

Păzește lăcașul sfânt

Și de-aci 'nainte.

El legea ta pe pământ

O 'nvață, Preasfinte!

Cetate pentru popor

Fie 'n infinit...

Iar înger apărător

Andrieu cel slăvit!

Alba-Iulia, 1911.

Ioan Teculescu
protopop.

Alcoolismul.

Sănătatea

izvorul puterii.

Ordinul internațional al Bunilor Templieri I. O. G. T.

Cea mai mare și mai rodnică din lumea dintre societățile care luptă împotriva alcoolismului.

Principii, organizare, reguli, obiceiuri și scop

de Edvard Wavrmarsky, șef internațional.

(Urmare și fine)

Principii.

Ce vrei să-ți faci alții, fă-le și tu lor. Mișcarea abținerii e o luptă socială de ocrotire și înaintare.

La început, datoria de căpetenie a Ordinului Bunilor Templieri se socotea scăparea bețivilor. Membrii lui, întocmai ca Samariteanul cel milos, voiau să sară în ajutorul celor căzuți jertfă băuturii.

Dar, puțin câte puțin, chestiunea de odinioară a „beției“ s'a dezvoltat în chestiunea modernă a „alcoolului“ și Ordinul Bunilor Templieri s'a dat după această dezvoltare necesară, care, de altminteri, e în bună parte opera lui. Oameni de știință foarte înaintați în studiile serioase, din aproape toate țările civilizate, au constatat că nu numai beția, ci și băutura cumpătată, cum i-se zice de obicei, e, deadreptul sau nu obârșia unui mare număr de boale, că două treimi și chiar trei sferturi din toate fărâșele sunt făcute în stare alcoolului și vătămă în chipul acesta sănătatea poporului, în loc să slujească binele omenirii. Popoare întregi se duc de răpă de pe urma alcoolismului și a altor boale care se află deadreptul în legătură cu beția.

Iată de ce astăzi Ordinul, unește în chip fericit munca lui de iubire față de jertfele băuturii cu propaganda modernă împotriva alcoolului, care cere abținererea desăvârșită dela băuturile spirtoase și ale cărei urmări sunt, sănătatea, moralitatea și propășirea omenescă.

I. O. G. T. ridică astfel temelia reînprospătării sănătății publice și restatornicirea puterilor pierdute pe urma alcoolismului și a alaiului său de păcate. De-aceia Bunul Templier se leagă să nu bea nici un fel de băutură spirtoasă, să nu cumpere, să nu vândă, și nici să nu fabrice sau să le dea la alții, ori să le înlesnească vânzarea. El se mai leagă și să întoarcă pe deaproapele lui, cu toate mijloacele ce-i stau în

mână, dela otrăvurile amintite mai sus. Cu toate acestea întrebuintărea băuturilor spirtoase e îngăduită la grijanie sau după ordonanța doctorului, ca prescriere medicală, însă cu oarecare condiții. Legământul e pe viață. Dacă un membru iese din Ordin, el nu mai e supus, firește, controlului și regulilor lui, dar are mereu datoria morală să-și îndrepte viața în viitor după principiile Ordinului, pe care le-a recunoscut ca bune. Dacă mai târziu ar intra în Ordin, s'ar țineă seamă de faptul că, după ieșire, și-a respectat ori nu făgăduiala.

Suntem nu odată învinuiți de exagerare, de fanatism din pricina legământelor noastre; nu suntem decât consecvenți. Nu vrem să dăm, să vindem, nici să înlesnim vânzarea unor substanțe dovedite ca stricătoare omeurii. Și istoria lumii ne arată că numai mișcările consecvente au ieșit biruitoare. Dar cumpărăm și vindem negreșit alcool de ars ori pentru alte întrebuintări industriale sau științifice.

Cu toate acestea statutele noastre mai prevăd câteva „cazuri de forță majoră“, în care bunul Templier trebuie fără voia lui să-și ocolească oarecum făgăduiala: un servitor, de pildă, care atarnă cu totul de stăpânul său și care trebuie să se supună poruncilor primite, poate, fără ca acest lucru să fie socotit ca o călcare de obligație, să servească băuturi spirtoase, dacă mai marii lui o cer; tot așa și cu soldatul căruia i-s'ar ordona de superiori. Sigur, să servească, adică să toarne altora, nu să bea. Bunii Templieri sunt certați și că, atunci când se află în lumea care bea, se trag deoparte. Ba purtarea lor, de cele mai multe ori, e cu totul alta, și tocmai din pricina propagandei. Unde băutura stă la locul de cinste și chiar la cârciumi, ne vom bea cu plăcere limonada, paharul de vin fără alcool sau de apă. Firește că sunt sfătuiți să facă așa numai cei cu desăvârșire tari și siguri că nici o ispită nu se mai poate apropia de ei.

Odinioară, Ordinul Bunilor Templieri cerea, dela membri când intrau să creadă în Dumnezeu. E și această cerere de vină că mulți au ocolit Ordinul socotindu-l societate religioasă. Dar de când a pătruns pe pământul european, Ordinul a părăsit această cerere și și-a deschis ușile la toți cei cari sunt gata, cu pilda și cu munca lor, să-l sprijine în lupta cu alcoolismul. Ordinul Bunilor Templieri primește cu dragă inimă la sine pe orice om serios ca ajutor în marea operă începută, la adăpostul principiilor morale. Cerându-le însă membrilor îngăduire față de cugetarea altuia, el a purtat de grijă să nu fie turburat și abătut dela calea lui de discuții politice sau religioase.

Organizare, reguli și obiceiuri.

Căminul și școala pe pământul țării. Toți înarmați, totdeauna și pretutindeni.

Temelia organizării noastre stă pe lojile zise acum loji fundamentale. Aceste loji alcătuiesc cercuri familiare în cari toți membrii fără deosebire, bărbați și femei au aceleași drepturi și-și află căminul obștesc. Fiecare lojă își alege singură funcționarii, delegații pentru administrarea banilor, pentru vizite, comitete, etc.; ea își face legi și se cărmuiește însăși în marginile constituției Ordinului. Toate slujbele sunt fără plată. Funcționarii sunt datori să poarte de grijă ca toate afacerile lojii să fie duse la capăt iute și bine, ca orice discuție să fie cuviincioasă și, înainte de orice, ca fiecare membru să primească o însărcinare după însușirile lui deosebite. Astfel ajunge Ordinul, împărțind îndatoriri și supraveghind, nu numai să-și țină în bună stare hărțile, registrele, cărțile, banii,

ci și să lucreze mereu pentru ajungerea țintei pe care și-a pus-o: să câștige luptători noi și să facă propagandă vie pentru cauza abținerii. Funcționarii au în deosebi îndatoriri de onoare la primirea noilor candidați.

Cum se vede, I. O. G. T. e o minunată școală liberă de viață socială. El îi învață pe membri exactitatea, buna rânduială, simțul datoriei și supunerea la legile pe care ei singuri și le-au făcut; el deprinde pe individ să-și plece de bună voie voința, egoismul, folosului obștesc.

Lojile țin regulat, de obicei în fiecare săptămână, ședință, când membrii au prilejul să se cunoască și să se împrietenească mai bine. Noi nu le dăm membrilor cărți de membru, ci cuvinte de ordine și semne de încercare. Cu acest mijloc, nu e totdeauna cu putință să controlăm mereu pe membrii cari-și țin făgăduiala cum trebuie și să nu socotim drept statornici membri cari nu sunt, având astfel siguranța unei statistici adevărate.

Ordinul n'are taine.

Lupta pentru ideile noastre ne duce în adunări publice la care adversarii noștri sunt cu deosebire pottiți. Pentru că scopul Ordinului e mai mult să înălțare izvorul rețelor decât să le îngrijească urmările, el caută în deosebi să câștige înrăurire asupra tinerimii, alcătuiind pentru ea organizări anumite în care se învață principiile abținerii. Cu chipul acesta cei din care va ieși noua generație au să rămână sănătoși cu trupul și cu sufletul, dela începutul vieții, și au să știe cum să se poarte față de primejdiosul obicei al băuturii. Aceste organizări sunt pretutindeni și totdeauna publice și deschise mai cu seamă părinților, învățătorilor și rudelor care se interesează de ele.

Lojile fundamentale unite într-o organizare națională alcătuiesc Marea Lojă. Aceasta se compune din reprezentanții lojilor fundamentale și își alege și ea funcționari, discută și cărmuiește afacerile Ordinului în țara ei, își face singură legi și, înainte de orice, vede de propaganda rodnică și de munca în spiritul Ordinului. Fiecare lojă fundamentală înaintează la trei luni Secretarului Marii Loji un raport exact de numărul membrilor, de noii primiți și de ieșiții din lojă, etc. și-și plătește dările Vistieriei Marii Loji. Când Marea Lojă crede că e bine, poate, pentru înlesnirea administrării și controlului, să înființeze loji de district sau județene, care se cărmuiesc singure. Ordinul întreg are astăzi, în deosebitele țări ale pământului, 75 de Mari Loji.

La fiecare trei ani delegații Marilor Loji se adună în congres internațional și formează Loja Supremă internațională. Viitoarea adunare a acestei loji (1911) va avea loc, în urma invitării Senatului aceluși oraș, la Hamburg.

Ca și lojile fundamentale și Marile Loji, această Lojă internațională își alege singură funcționarii. Opt din ei alcătuiesc o autoritate executivă; Comitetul executiv internațional căruia îi e încredințată conducerea Ordinului întreg, odata cu grija să vegheze la creșterea lui e numit pentru răstimpul dintre două ședinți ale Lojii Supreme. Șeful internațional și Secretarul internațional sunt întâii funcționari administrativi răspunzători de bunul mers al Ordinului; aceste două slujbe sunt astăzi îndeplinite de d-nul Edward Wavrinsky, membru al Parlamentului, la Stockholm, Suedia, și de d-nul Tom Honeyman, la Glasgow, Scoția. S'au înțeghat comitete numite cu scopul să răspândească Ordinul în țările în care n'a pătruns încă. Acum unul din aceste comitete lucrează în Anglia al doilea în America și al treilea în Europa centrală.

Ordinul își închină toate puterile răspândirii abținerii și se ține departe de orice altă țintă. Cu acest mijloc, el a izbutit să câștige cu încetul încrederea autorităților și a guvernelor din mai toate țările. Ordinul are de asemenea, atât în marina germană cât și în armata engleză, un mare număr de loji, care își țin ședințele pe puntea corăbiilor de războiu sau chiar în tabere.

Cunoașterea deosebită și experiența supărătoarelor urmări ale alcoolului în împlinirea menirii lor au făcut pe mulți doctori și învățători să intre în Ordin.

Scopul Ordinului.

Înainte! Către-înălțimi! Câmpul nostru de luptă e lumea întreagă.

I. O. G. T. se silește să strângă laolaltă toate puterile morale și intelectuale ale omenirii, ca și pe toate cele sociale în stare să lumineze și să înalte pe om în lupta necurmată împotriva alcoolului, marele vrăjmaș al sănătății poporului. În înțelesul acesta, noi suntem Buni Templieri, adică buni tovarăși de muncă.

Suntem gata din toată inima și cu toate puterile să ridicăm pe cei căzuți în nenorocire de pe urma slăbiciunii lor, să-i dăm îndărăt familiilor, prietenilor, societății, deopotrivă precum vrem să ocolim pe cei cari încă nu sunt robii băuturilor de ispită care-i va întâlni pe toate cărările. Înainte de orice, vrem să ferim pe copii de primejdia beției, pentru ca noua generație să poată să se împotrivescă cu mai multă înlesnire urmărilor ruinătoare ale slăbiciunii ereditare.

Așa dar scopul nostru e scăparea omenirii de orice robie necinstitoare, îngrijirea trupeză și sufletească a sănătății, a puterii gândirii, ca și a sentimentului și a voinții, pentru ca ea să învețe să se bucure, fără prim jdie, de frumsetile vieții și să poată duce un traiu cu adevărat vrednic să fie trăit.

(N. M.)

CRONICA.

Și mai și. În numărul trecut ne dădură de lucru greșeli de tipar destul de încornorate. Azi am ajuns la record și mai înalt. Primul nostru din Nr. 38 e cu totul denaturat. Primul cuvânt chiar ni la cores tiparul. Noi ziceam »Metropola noastră, Sibiiul« iar tiparul o scoate »Metropolia noastră Sibiiul« serbează centenarul institutului *ped.-teol.* din Sibiu.

În șirul al treilea din alineatul al doilea ne mai vâra un în ca să nu mai aibă înțeles fraza. Mai la vale în loc de »încheierea unei epoce trecute« tipărește »epoce trase«. Culminează apoi când din »și El — Hristos își zidește bisericile sale pe *nevăste de martiri*«, în loc de »moaște de martiri«. De încheiere mai face în alineatul penultim din »*periodul patristic*«, »*periodul patriotic*« al culturii românești. Sunt mizerii pe cari le regretăm și vom cercă să le evităm în viitor, întru cât adeca va fi cu puțință să îndrepti lucruri omenești.

Convenire colegială. Absolvenții cursurilor de teologia aradană din anul 1891 sunt poftiți și rugați a lua parte la convenirea colegială de 20 ani, ce se va ținea în Arad la 29 septembrie (12 octombrie) a. c.

cu programul următor: 1. Serviciu divin în catedrală, dimineața la oarele 9 urmat de părăstare pentru reposesații profesori G. Secula, Dr. Ioan Petran și Dr. Ioan Trailescu și pentru reposesații colegi Aurel Givulescu și Valeriu Mițiu. 2. Prezentare la P. S. Sa Dl. Episcop diecezan, 3. Conferință pastorală în sala festivă a seminarului. Bătania, la 15/28 septembrie 1911. Simeon Cornea paroh.

Mulțumită. Tuturor amiciilor, prietenilor și cunoscuților, cari în urma trecerei din viață a prea iubitei noastre fiice și soră — Eugenia — ni-a trimis condolențe, primească pe aceasta cale adâncă noastră mulțumită. Giriș, la 21 septembrie v. 1911. Romul și Aurelia Mangra.

Concurse.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Șeitin, devenită vacantă prin trecerea la cele eterne alui Dimitrie Marcovici fost preot în Șeitin, — să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă »Bis. și Școala.«

Emolumentele:

1. Una sesiune pământ arător de clasa primă, constător din 46 jug. catastrale 527□;
2. Una grădină de legume de 190□;
3. Competința de pasc de 9 jug. catastrale 30□ pământ arător clasa primă.
4. Un estravilan dat ca intravilan de 648□.
5. Competința de bir 180 cor. și stolele legale. Alesul e obligat a suportă toate dările după venitul parohiei.

Alesul e dator să catehizeze în două școli confesionale fără alta remunerațiune.

Dela recurenți se pretinde ca pe lângă atestatul de calificatiune pentru parohii de clasa primă să producă și atestat de maturitate; iar recursul cu documentele adresat comitetului parohial din Șeitin să le înainteze Prea onoratului oficiu protopopesc în Arad, având recurenții a se prezentă în vre-o duminică ori sârbătoare în sfânta biserică din Șeitin spre a-și arată desteritatea în cele rituale și cuvântări bisericești.

Șeitin, din ședința comitetului parohial ținută la 7/20 august 1911.

Georgiu Șiclovan
preș. com. par.

Demetriu Micu
not. com. par.

În conțelegere cu: Vasile Beleş protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți din Călace se publică concurs cu termen de alegere la 30 zile dela prima publicare.

Salarul e 600 cor. în bani, locuință cu grădină de legumi, stolele cantonale îndatinate. Pentru întregirea salariului se va recurge la stat.

Reflectanții au a se prezentă la sf. biserică spre a-și dovedi desteritatea în tipic și cântare, având recursele cu documentele prescise a le înaintă la subscrisul în Feketegyörös.

F. Giriș la 21 septembrie v. 1911.

Petru Serb
protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătoresți dela școala din Bulza, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în »Biserica și Școala«.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata de parohie 516 cor. 40 fil. dela stat întregire la salariu 364 cor. și cvincevenalele după serviciul prestat.

2. Pământ în natură în valoare de 80 cor.

3. Pentru lemnele învățătorului 40 cor.

4. Cortel liber și g. ădină $\frac{1}{4}$ jug.

5. Pentru conferințe 20 cor., scripturistică 6 cor. De încălzirea salei de învățământ se va îngriji comuna bisericească.

Alegândul Inv. este îndatorat a ține strana cantorală în dumineci și sărbători, a instrui elevii în cântările bis. a lua parte la înmormântări și a conduce școala de repetițiune, fără alta remunerațiune.

Recurenții sunt poftiți ca recursurile ajustate conform regulamentului pentru organizarea învățământului și adresate comitetului par. din Bulza se le subștearnă în termenul de mai sus la oficiul protopopesc gr. or. rom. din Lippa (Lipova) și să se prezinte sub durata concursului în vre-o duminică, ori sărbătoare în sfta bis. spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Bulza 11/24 septembrie 1911.

Teodor Simeirea
preș. com. par.

George Ienci
not. com. par.

În conștelegere cu: Ioan Cimponeri adm. protop.

—□—

1—3

Pentru ocuparea postului de învățător la școala din Criștior (Biharkristyor) așa numita școala din țiarină sau Criștiorul de sus se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala” cu următorul beneficiu:

1. Locuință stătătoare din 1 chilie, 1 culină și o cămară cu un teritor de 75 stângini □ pentru grădina de legumi.

2. Bani gata 600 cor. repartiți pe credincioșii aparținători la aceasta școală.

3. Dela înmormântare mare 1 cor. dela cea mică 40 fileri.

4. De încălzitul salei de învățământ se îngrijește comuna.

5. Intregirea salariului la suma prescrișă de lege se va cere dela stat tot așa și cvincevenalele.

Ceice vor ocupa acest post sunt îndatorați a catehiza a instrui și deprinde prunci de școală în cântarea bisericească precum și a conduce și deplin cantoralul în toată duminica și sărbătoare la s. biserică, tot așa și la funcțiunile obveninde în acea parte a parohiei.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și trimită recursul cu documentele de lipsă adresate către comitetul parohial din B. Criștior la adresa P. On. Domn Adrian P. Deseanu protopresbiter gr. or. rom. în Vas-koh; iar în atare duminică ori sărbătoare a se prezenta în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

B. Criștior* la 14/27 septembrie 1911,

Comitetul parohial.

Cu consenzul meu: Adrian P. Deseanu ppresbiter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala cu clasele superioare conf. rom. gr. or. clasele III până VI din Capolnaș conform ordinului Venerabilului Consistor Nr. 5263/911 să publică concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente:

1. Salar fundamental în bani 1000 cor.

2. Locuință în natură cu grădina de legumi de $\frac{1}{4}$ jugăr.

3. Pentru scripturistică 10 cor.

4. Pentru conferințe 10 cor. Să observe, că suma aceasta o primește, dacă participă la conferință, având a dovedi cu act dela prezidiul conferinței.

5. Dela înmormântări unde va fi poftit fără liturgie 1 cor., iar cu liturgie 2 cor.

6. Dela părăstase unde este poftit 40 fileri.

Cvincevenalele să vor cere dela stat.

De curățirea pe dinlăuntru a locuinței învățătoresți se va îngriji alegândul Inv.

Alegândul Inv. conform § 13 din Regulamentul pentru organizarea învățământului va avea să provadă cantoralul în strana dreaptă și afară de sfta biserică, la toate ceremoniile obveninde, să instruiască elevii în cântările bis. să conducă elevii în dumineci și sărbători la sfta biserică, cu cari să cânte cântările ceremoniale, susținând usul cu îmbrăcarea unor elevi la sfta liturgie și să țină prelegere cu elevii de repetiție fără altă remunerațiune. Recurenții sunt poftiți ca recursurile ajustate conform Regulamentului pentru organizarea învățământului și dacă a mai servit în alta comună și cu atestat de moralitate, adresate comitetului parohial din Capolnaș să le subștearnă în termenul legal la oficiul protopresbiteral din Lipova (Lippa) și să se prezinte sub durata concursului în vre-o duminică ori sărbătoare în sfta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Capolnaș, 11/24 Septembrie 1911.

Ioan Micu
preș. com. par.

Antoniu Moldovan
not. com.

În conștelegere cu: Ioan Cimponeriu adm. protopopesc.

—□—

2—3

În conformitate cu dispozițiunile din „Regulamentul pentru parohii” pe aceasta cale se escrie concurs pentru îndeplinirea parohiei de clasa I vacantă din Nădlac cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul de publicitate diecezan.

Recursurile, ajustate legal și adresate comitetului parohial din Nădlac, sunt a se înainta Prea Onorabilului Oficiu protoprezbiteral din Arad.

Alesul preot va beneficia de următoarele:

1. una sesiune parohială dinpreună cu imașul sesiunii, ambele pământuri arătore și competența de pase.

2., pentru răscumpărarea birului preotesesc anual 600 cor. ce se vor plăti din cassa bisericii în rate-trilunari anticipative;

3., venitele stolare legale.

Preotul ales se va îngriji însuș de locuință pentru sine; va suportă toate dările publice după întreg venitul beneficiat; va împlini toate funcțiunile ce cad în competența sa în și afară de biserică și se îndatorează a catehiza la toate școlile noastre confesionale gr. or. române din loc, precum și la cea de stat din comună, fără remunerațiune specială pentru aceasta.

Dela reflectanți se pretinde cvalificațiune pentru parohii de clasa primă.

Recurenții au a se conforma întru toate dispozițiunilor §-lui 33 din „Regulamentul pentru parohii” prezentându-se în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică din loc spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Din ședința comitetului parohial din Nădlac, dela 19 iunie (2 iulie), 1911.

Aureliu Petrovicu
președinte.

Georgiu Petrovicu
notar.

În conțelegere cu: *Vasile Beleş* protopop.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățator la școala a II. (cl. III—IV) din Apateu (cott. Arad), prin aceasta se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. în bani 600 cor. 2., 24 m. lemne, din cari 12 m. sunt pentru învățator, prețuite în 90 cor. 3., 40 cor. despăgubire de pășune. 4., ajutor dela stat votat 270 cor. de tot 1000 cor. 5., locuință în natură cu grădină în-treagă și supraedificatele necesare. 6., dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. cu hora mortului 2 cor. 7., spese de conferință 20 cor. 8. scripturistică 10 cor. 9., pentru curățirea salei de învățământ și a locuinței învățătoarești se va îngriji comuna bis. 10., evincevenalele se vor cere dela stat.

Darea o va solvi alesul înv.

Alesul va avea să conducă cl III—IV precum și elevii școlii de repetiție, apoi va avea să provadă cantoralul în ștrana stângă și va trebui să conducă elevii săi la biserică și a cânta cu aceia în toate Duminecile și sărbătorile, fără altă remunerație.

Recurenții sunt poftiți că rugărilor ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial, să le înainteze Mult On. Oficiu pșesc gr. or. rom. din Borosjenő (com. Arad), în termenul de mai sus, având a se prezentă în același termen și în biserică din Apateu, spre a-și arată desteritatea în cant și tipic.

Din ședința com. par. din Apateu, ținută la 11/24 Sept. 1911.

Atanasiu Popovicu
preș. com. par.

Gavril Andru
not. com. par.

—□—

2—3

Pentru ocuparea postului de învățator dela școala conf. gr. or. rom. din Temeșești, (Temesd) ppiatul Radnei, prin aceasta se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan.

Cel ales beneficiază: 1. Bani gata 544 cor.; 2., 16 jughere pământ la deal; Lemne din pădurea urbarială (8 părți din 166) din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4. Pentru curatorat 16 cor.; 5. Spese de conferință 10 cor.; 6. Pentru scripturistică 10 cor.; 7. Dela înmormântările la cari va fi poftit t (una) cor.; iar cu liturgie 2 (două) cor.; 8. Cărtir cu 2 odăi, pînă, cămară, supraedificate și grădină. Darea după pământ și pădure o plătește alesul, precum are să provadă și cantoralul fără altă remunerațiune. Să observe, că întregirea salariului la minimalul legal e votată dela stat, în principiu și alesului i-se va pune în curgere după ocuparea postului.

Recurenții să-și ajusteze recursele lor în conformitate cu preșcrisele legale și adresându-le comitetului parohial din Temeșești, să-le subștearnă Pr. On. Oficiu protoprezbiteral în Mariaradna, apoi să se pre-

zinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în sta biserică din Temeșești pentru a-și arată desteritatea în cele cantorale.

Temeșești, la 28 aug. (10 sept) 1911.

Comitetul parohial

În conțelegere cu: *P. Givulescu* ppop. insp. de școale.

—□—

2—3

La Librăria Diecezană din Arad

se află de vânzare

Molitvelnicul cu litere latine

legat à cor. 14.

CANCELARIE ADMINISTRATIVĂ ȘI BI-ROU DE INFORMAȚIUNI ÎN BUDAPEȘTA

Procur și dau informațiuni în toate afacerile procesuale, extraprocesuale, administrative și comerciale; mijlocesc împrumuturi personale, hipotecare și amortizaționale ieftin și în scurt timp; mijlocesc cumpărări, vânzări, exarendări de bunuri, mașini, motoare și alte recvizite economice; finanțez parcelări de moșii, esoperez ajutoare de stat pentru preoți, învățatori, școale și pentru cumpărarea de izlaze și pășuni; efeptuesc tot felul de comande comerciale eventual și la bursă prompt, pe lângă taxe moderate și anticipație pentru corespondență.

Dr. Constantin Manea, avocat diplomat,
VIII., Aggteleki-u. 10., I. 7. Nrul Telefonului 171-27.